

อนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562-2571)*

THE SCENARIO OF JUNIOR SECONDARY EDUCATION IN THE NEXT DECADE (A.D. 2019-2028)

ภัทรนิษฐ์ แดงสี

Pattaranit Dangsi

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Udon Thani Rajabhat University, Thailand

E-mail: dangsi2511@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) 2) พัฒนาคอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) 3.ประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนานาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะตามวัตถุประสงค์ โดยระยะที่ 1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน ด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ระยะที่ 2 ใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์ 3 รอบ ผู้เชี่ยวชาญ 24 คน ด้วยแบบสอบถาม ระยะที่ 3 วิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จำนวน 114 คน สุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า

ระยะที่ 1 แนวทางการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า มี 9 ด้าน 110 ตัวบ่งชี้ คือ ด้านเนื้อหาสาระในการศึกษา 15 ตัวบ่งชี้ ด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ 21 ตัวบ่งชี้ ด้านสื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา 7 ตัวบ่งชี้ ด้านรูปแบบและวิธีการเรียนการสอน 8 ตัวบ่งชี้ ด้านผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา 14 ตัวบ่งชี้ ด้านเงินทุนสนับสนุน 7 ตัวบ่งชี้ ด้านสถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม 7 ตัวบ่งชี้ ด้านผู้เรียน 19 ตัวบ่งชี้ และด้านนโยบายการศึกษา 12 ตัวบ่งชี้ ระยะที่ 2 อนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า มี 9 ด้าน 130 ตัวบ่งชี้ คือ ด้านเนื้อหาสาระในการศึกษา 19 ตัวบ่งชี้ ด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ผู้ถ่ายทอด

* Received 14 November 2019; Revised 18 December 2019; Accepted 27 December 2019

เนื้อหาสาระ 24 ตัวบ่งชี้ ด้านสื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา 7 ตัวบ่งชี้ ด้านรูปแบบและวิธีการเรียนการสอน 8 ตัวบ่งชี้ ด้านผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา 17 ตัวบ่งชี้ ด้านเงินทุนสนับสนุน 9 ตัวบ่งชี้ ด้านสถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม 9 ตัวบ่งชี้ ด้านผู้เรียน 22 ตัวบ่งชี้ และด้านนโยบายการศึกษา 15 ตัวบ่งชี้ ระยะที่ 3 ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: อนาคตภาพ, การจัดการศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้น, ทศวรรษหน้า

Abstract

The purpose of this research is 1. To study the guidelines for educational management at the lower secondary education level in the next decade (2020-2028). 2. Develop the future image of lower secondary education in the next decade (2020-2028) 3. Assess the feasibility of future development in the management of lower secondary education in the next decade (2020-2028). The research is divided into 3 phases according to the objectives. turbulent The large number of semi-structured interviews with 8 Phase 2 application using Applied delphi techniques 3 times to 24 people with specialist Phase 3 questionnaire survey. The sample consisted of 114 secondary school directors who were district quality schools. The research tool was a questionnaire.

The results showed that:

Phase 1 guidelines for the management of lower secondary education in the next decade were 9 aspects, 110 indicators, namely content in education, 15 indicators for teachers or educators. Content transferers 21 Media and educational indicators 7 Indicators for teaching styles and methods 8 Educational indicators for administrators and personnel supporting education 14 Funding indicators Support 7 indicators for school and environment, 7 indicators for learners, 19 indicators and educational policy for 12 indicators, phase 2, future There are 9 aspects in the upper secondary school in the next decade. 130 indicators are educational content, 19 indicators for teachers or educators, content transferers, 24 indicators for media and tools for teaching. Study 7 indicators in the form and method of teaching 8 indicators for administrators and personnel responsible for education 17 indicators for funding 9 indicators of 9

educational indicators, 22 indicators and educational policy 15, stage 3 indicators for future development, image of education management at the lower secondary level in the next decade. There is a high level of possibility in general.

Keywords: Future Vision, Education Management, Junior High School, Next Decade

บทนำ

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอันไร้ขีดจำกัดที่เกิดขึ้น ทำให้โลกทั้งโลกเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว เป็นโลกไร้พรมแดน ซึ่งทุกประเทศในประชาคมโลกให้ความสำคัญและเร่งพัฒนา ประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาไว้ในกฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับปณิธานการศึกษา ที่ว่ามุ่งจัดบริการการศึกษาในช่วงชีวิตอย่างมีคุณภาพเท่าเทียม มีระบบที่หลากหลายมีเส้นทางที่สามารถเชื่อมโยงกัน และเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรับระบบการศึกษา ที่เชื่อมโยงกับภาคเอกชนให้มากขึ้น เพื่อปรับสมดุลความต้องการกับการผลิต กำลังคนให้สอดคล้องกันทั้งในเชิงคุณลักษณะและสัดส่วนของกำลังคน มีการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นอย่างรอบด้าน ปรับตัวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556)

การศึกษาเป็นเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมในวันพรุ่งนี้ถูกกำหนดโดยทักษะและความรู้ที่ต้องการในปัจจุบัน การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างและเตรียมเยาวชนของชาติเพื่อเข้าสู่โลกศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาให้ก้าวทันโลกในศตวรรษที่ 21 มุ่งผลิตคนที่มีความรู้ ทักษะจำนวนหนึ่งไปทำงานในโรงงานและหน่วยธุรกิจในระบบเศรษฐกิจทุนนิยมอุตสาหกรรมแบบศตวรรษที่ผ่านมาเป็นเรื่องล้าสมัย เพราะโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการบริหารจัดการทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการศึกษาจึงจะต้องเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ประเทศไทยจำเป็นต้องตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง ทำความเข้าใจสภาพปัญหา เป้าหมาย แนวทางการพัฒนา และหาทางปฏิรูปไปสู่สังคมชนิตนั้นได้อย่างฉลาดเห็นการณ์ไกลมากพอ การปฏิรูปครู คุณาจารย์ และผู้บริหารการศึกษา เริ่มแต่การสรรหาผู้เข้ามาเรียนในสายวิชาชีพครู มีการประเมินผลความรู้ความสามารถของครูอย่างจริงจัง การปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน และการประเมินผล หลักสูตรต้องเน้นผลลัพธ์หรือสมรรถนะเพื่อสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ หน่วยงานทางการศึกษาได้มีการพัฒนาระบบสะสมหน่วยกิตการเรียน เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของ

ผู้เรียน เปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนและประชาชนนำผลการเรียนรู้และประสบการณ์การทำงานมาเทียบโอนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า เกิดนวัตกรรมการรวมตัวของสถานศึกษา สร้างเครือข่ายและทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกันเกิดการฝึกกำลังกันทำให้สำเร็จภาวะผู้นำผู้บริหาร การพัฒนาหลักสูตรและรายวิชาที่รองรับการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนระหว่างสถานศึกษา ทำให้ผู้เรียนที่ขาดโอกาสหรือออกจากระบบการศึกษาไปแล้ว ได้รับโอกาสและกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ควบคู่กับการทำงาน รวมทั้งการต่อยอดสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมระดับสูงที่เชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่กับภูมิปัญญาวัฒนธรรมไทยสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

ดังนั้น การกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน และสังคมไทยให้มีคุณภาพ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและได้รับประโยชน์อย่างเป็นธรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืนต่อไป สำหรับประเทศไทย WEF (World Economic Forum) ได้รายงานขีดความสามารถในการแข่งขันด้านคุณภาพการศึกษา ประจำปี 2555 - 2556 พบว่า คุณภาพการศึกษาไทยอยู่ในอันดับ 8 รั้งท้ายของกลุ่มประเทศอาเซียน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน เด็กและเยาวชน ควรเน้นการจัดการศึกษาในเชิงสร้างสรรค์ โดยได้มีข้อเสนอแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต พบว่า ปัญหาของเด็ก ช่วงอายุ 5-14 ปี มีปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา คือ คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษามีความแตกต่างกันและอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เด็กขาดคุณภาพและทักษะสำคัญต่อการดำรงชีวิต การเรียนรู้ IQ/EQ ต่ำ ทักษะภาษาอังกฤษต่ำ จำนวนคุณแม่วัยใสสูงขึ้น คุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำสะท้อนจากผลสอบ O - NET ผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของความคิดสร้างเชิงวิเคราะห์และสร้างสรรค์ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดและทิศทางปฏิรูปการศึกษาเพื่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไทย โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กและเยาวชนทุกระดับการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้ง 5 ด้าน คือ ร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและปัญญาตามความแตกต่างของแต่ละวัย (ตวง อันทะไชย, 2558) การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะกระบวนการเฉพาะด้าน เพื่อนำไปใช้ในการศึกษาระดับสูงต่อไป การศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาถือได้ว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับ สำหรับประเทศไทยนักเรียนจะต้องจบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จึงจะถือว่าจบการศึกษาภาคบังคับ ทั้งนี้รัฐบาลจะเป็นผู้ดำเนินการทางด้านค่าใช้จ่ายทั่วไปจนจบระดับชั้นมัธยมศึกษา ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับนี้เป็นการจัดการศึกษาที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สอดคล้องกับ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้รัฐต้องจัดให้บุคคลได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการจัดการศึกษาภาคบังคับ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557)

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 3 (ปี พ.ศ. 2554 - 2558) ของสถานศึกษาทุกสังกัดระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาทั้งหมด 70,452 แห่ง โดยภาพรวมส่วนใหญ่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี จำนวน 6,274 แห่ง (ร้อยละ 89.09) แต่ได้รับรองมาตรฐานคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จำนวน 49,236 แห่ง (ร้อยละ 69.91) และไม่ได้รับรองมาตรฐาน จำนวน 2,119 แห่ง (ร้อยละ 30.09) สถานศึกษาขนาดเล็ก กลาง ใหญ่และใหญ่พิเศษได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ ร้อยละ 87.37, 92.83, 97.52 และ 82.22 ตามลำดับ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2556) สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาการเรียนรู้มีความรุนแรงมาเป็นพิเศษในกลุ่มนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนประจำหมู่บ้านโดยเฉพาะนักเรียนร้อยละ 40 มีผลการเรียนต่ำสุดในกลุ่ม และมีผลการเรียนโดยเฉลี่ยต่ำกว่านักเรียนกลุ่มเดียวกันที่เรียนในโรงเรียนในเมืองใหญ่ ๆ ถึง 125 คะแนน ในปี 2555 เกือบครึ่งหนึ่งของนักเรียนในกลุ่มนี้รู้หนังสือไม่เพียงพอจะใช้งานได้ การยกระดับนักเรียนกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำจะสามารถสร้างผลลัพธ์ที่สำคัญให้กับทั้งตัวผู้เรียนและโอกาสในการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ในแง่ของตัวผู้เรียนนั้น การได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นในการทำงาน จะช่วยให้มีอนาคตที่มั่นคง และสำหรับผู้ที่ยากจนก็จะเป็นการช่วยให้หลุดพ้นจากวัฏจักรของความยากจน ในภาพใหญ่ของประเทศ การจัดการกับช่องว่างทางการศึกษาที่ยังมีอยู่จะช่วยให้พื้นที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การเติบโตและความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจมากขึ้น

ผู้วิจัยเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) ที่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้และทักษะสอดคล้องกับบุคคลแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับนี้มีความสำคัญกับผู้เรียนและเยาวชน เป็นรากฐานในการส่งต่อผู้เรียนไปยังสถานศึกษาในระดับสูงขึ้น เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับอาชีวศึกษา เข้าสู่สถานประกอบการและเข้าสู่สังคมเพื่อให้ความรู้และมีทักษะในการรองรับการเปลี่ยนแปลง ทั้งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ทั้งนี้ข้อค้นพบจากการศึกษาวิจัยนี้อาจเป็นนวัตกรรมที่ผู้บริหารการศึกษา สามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อันอาจส่งผลให้สถานศึกษาจัดการศึกษามีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เป็นคนที่มีความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ และใช้เป็นข้อมูลที่ใช้เป็นทิศทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571)
2. เพื่อพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571)
3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์ 3 รอบ และการประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) โดยวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562-2571) ศึกษาเอกสารข้อมูลการดำเนินงานของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารระดับสูง จำนวน 2 คน กลุ่มผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน กลุ่มนักวิชาการศึกษา/ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และกลุ่มผู้ใช้ผลผลิต จำนวน 2 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ตั้งคำถามแบบปลายเปิด โดยแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล และตอนที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) 9 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระในการศึกษา ด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ด้านสื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา ด้านรูปแบบวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ด้านเงินทุนสนับสนุน ด้านสถานที่ศึกษาบรรยากาศแวดล้อม ด้านผู้เรียน และด้านนโยบายการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากเอกสารและถอดเทปการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์จับประเด็นและตีความให้ข้อเสนอแนะ เพื่อกำหนดเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถามสรุปเสนอต่ออาจารย์ปรึกษา

ระยะที่ 2 การศึกษาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) นำข้อมูลมาวิเคราะห์แนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แนวทางการปฏิบัติที่ได้ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ระยะที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์ 3 รอบ มีรายละเอียด ดังนี้

รอบที่ 1 การสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571)

ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 24 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติเช่นเดียวกับระยะที่ 1 ทั้งนี้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คนเป็นผู้ให้ข้อมูลในแต่ละกลุ่มเดิมในระยะที่ 2 ด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) ได้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล และตอนที่ 2 อนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้ ตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ และตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลแจกแจงความถี่และการวิเคราะห์เนื้อหาโดยเลือกข้อกระทงที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเห็นด้วย ตั้งแต่ 17 คนขึ้นไปและนำข้อความไปใช้ในแบบสอบถามในรอบที่ 2

รอบที่ 2 การศึกษาความสอดคล้องกันของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571)

ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 24 คน (กลุ่มเดิมจากรอบที่ 1)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

รอบที่ 3 การยืนยันของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571)

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 3 มีจำนวน 24 คน เป็นกลุ่มเดิมจากรอบที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการสรุปรูปแบบที่ผ่านการยืนยัน โดยนำข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในรอบที่ 2 ที่ผ่านเกณฑ์ใน

รอบที่ 2 มาเป็นข้อกระทงในรอบที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดแบบสอบถามในรอบที่ 3 มาวิเคราะห์ ใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปหาค่ามัธยฐาน ค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ระยะที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) นำผลจากระยะที่ 2 เพื่อมาในการประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) มีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ผู้ประเมินในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ตามแนวทางการคัดเลือก รอบที่ 1 ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต รวม 1,140 โรงเรียน ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน **กลุ่มตัวอย่าง** ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ โดยมีรายชื่อตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้ตัวเลขตามลำดับรายชื่อโรงเรียนตามบัญชีรายชื่อและเลือกผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในลำดับที่ 1 ก่อน แล้วเว้น 13 ลำดับเรื่อยไปจนได้ผู้บริหารครบ 114 คน ตามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) มี 9 ด้าน 130 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571)

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการสร้างแนวทางการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1) ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 87.50) มีอายุต่ำกว่า 60 ปี (ร้อยละ 62.50) มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก (ร้อยละ 75.00) และมีประสบการณ์ทางการบริหารงาน 16 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 87.50) และ 2) ผลการสัมภาษณ์แนวทางการจัดการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) การวิเคราะห์คำผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ คำสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน ได้ร่างแนวทางการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) มี 9 ด้าน 110 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหาสาระในการศึกษา มี 15 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ มี 21 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านสื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา มี 7 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านรูปแบบและวิธีการเรียนการสอน มี 8 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา มี 14 ตัวบ่งชี้ 6) ด้านเงินทุนสนับสนุน มี 7 ตัวบ่งชี้ 7) ด้านสถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม มี 7 ตัวบ่งชี้ 8) ด้านผู้เรียน มี 19 ตัวบ่งชี้ 9) ด้านนโยบายการศึกษา มี 12 ตัวบ่งชี้

ระยะที่ 2 การศึกษาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571)

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) แบ่งเป็น 2 ตอน คือ 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล พบว่า สถานภาพทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 91.67) มีอายุ 51 - 60 ปี (ร้อยละ 62.50) มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก (ร้อยละ 79.17) และมีประสบการณ์ทางการบริหารงาน 16 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 87.50) และ 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) โดยเทคนิคเดลฟายประยุกต์ 3 รอบ แหล่งข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญ 24 คน สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล มี 9 ด้าน 130 ตัวบ่งชี้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านเนื้อหาสาระในการศึกษา มี 19 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ มี 24 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านสื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา มี 7 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านรูปแบบและวิธีการเรียนการสอน มี 8 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา มี 17 ตัวบ่งชี้ 6) ด้านเงินทุนสนับสนุน มี 9 ตัวบ่งชี้ 7) ด้านสถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม มี 9 ตัวบ่งชี้ 8) ด้านผู้เรียน มี 22 ตัวบ่งชี้ และ 9) ด้านนโยบายการศึกษา มี 15 ตัวบ่งชี้

ระยะที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571)

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า สถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 62.52) มีอายุ 51 - 60 ปี (ร้อยละ 61.40) มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท (ร้อยละ 80.69) และมีตำแหน่งงานเป็นผู้อำนวยการระดับชำนาญการพิเศษ (ร้อยละ 93.86) และ 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) สรุปการประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) คือ อนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) มีความเป็นไปได้ในการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ด้านรูปแบบวิธีการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง อนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) ได้ข้อสรุปที่นำมาอภิปรายผล แต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาสาระในการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มี 19 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้สำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรที่จะผลิตผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและทักษะอาชีพ เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ต้องมาจากเนื้อหาสาระของการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของคนในสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Coffland, D.A ได้ศึกษาเรื่องหลักสูตรคณิตศาสตร์ศตวรรษที่ 21: ประสบการณ์ที่ได้รับการยกระดับเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า เทคโนโลยีมีศักยภาพที่จะส่งผลกระทบต่อเนื้อหาของหลักสูตรคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมเช่นเดียวกับวิธีการที่ใช้ในการสอน แม้ว่าหลักสูตรคณิตศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาจะมีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นที่ถกเถียงกันในช่วงครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา แต่ก็มีข้อตกลงเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนมัธยมศึกษาต้องเรียนรู้ อย่างไรก็ตามหลักสูตรคณิตศาสตร์ในปัจจุบันมักส่งผลให้เกิดการแบ่ง 3 แนวทางในความเข้าใจของนักเรียนและการใช้คณิตศาสตร์ แนวทางแรกคือระยะทางประดิษฐ์ระหว่างโรงเรียนและประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์ "ในชีวิตจริง" ของนักเรียน การวางแผนคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องลงในหลักสูตรที่แตกต่างกันคือแนวทางที่สอง แนวทางที่สามคือการขาดการประยุกต์ใช้ทางคณิตศาสตร์ในวิชาอื่น ๆ มุ่งเน้นไปที่ทักษะในศตวรรษที่ 21 ปัญหาการวางตัวของนักเรียนและการบูรณาการเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนคณิตศาสตร์ในห้องเรียนเพื่อกระหายอดแนวทางเหล่านี้ เครื่องมือเหล่านี้ช่วยให้นักการศึกษาคณิตศาสตร์สามารถกำหนดแนวความคิดใหม่ในห้องเรียนคณิตศาสตร์เป็นสถานที่ที่นักเรียนเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยการสำรวจการใช้คณิตศาสตร์ในทุกวิชาในการศึกษา STEAM (Coffland, D.A, 2015)

2. ด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ผลการวิจัยพบว่า มี 24 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ เนื่องจากว่า ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมายสุดท้าย เป็นฟันเฟืองสำคัญจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจึงต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มีความสามารถในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เนื่องจากในปัจจุบัน สื่อเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยให้การจัดการเรียนการสอนสามารถพัฒนาไปแบบก้าวกระโดด ซึ่งบทบาทของครูในยุคนี้จะต้องเป็นโค้ชที่ช่วยส่งเสริมองค์ความรู้ที่ผู้เรียนเกิดการจากเรียนรู้ด้วยตัวเอง ครูผู้สอนจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน มีความสามารถในการออกแบบ การเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อใช้บูรณาการเป็นสื่อที่ใช้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Milner, M.B ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาของครูที่ปรับปรุงด้วยเทคโนโลยีสำหรับศตวรรษที่ 21: ความท้าทายและความเป็นไปได้ ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมของครูในอนาคตก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยเทคโนโลยี ครูผู้สอนสามารถติดตามนวัตกรรมเทคโนโลยีและมักจะวางด้านการสอนของการมีส่วนร่วมเทคโนโลยี เป้าหมายการศึกษาใหม่ควบคู่กับเทคโนโลยีการศึกษาใหม่ ควรสะท้อนให้เห็นในวิธีที่เตรียมการสอนของครู อาจารย์พยายามที่จะสร้างแนวความคิดใหม่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สมัคร ด้วยเทคโนโลยีในช่วงปีที่พัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้การโต้เถียงมีความหมายมากขึ้น การใช้ตัวอย่างของหลักสูตรวิธีฟิสิกส์ที่ผู้สอนสร้างแบบจำลองการเรียนการสอนที่เน้นเทคโนโลยีและครูผู้สมัครสามารถใช้ประสบการณ์การเรียนรู้นี้ ทั้งในฐานะนักเรียนและอนาคตครู ผลกระทบของหลักสูตรนี้มีความรู้ด้านเนื้อหาของครูผู้สมัคร (TPCK) ทักษะคิดของครูเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตัดสินใจด้านการสอนในระหว่างการศึกษา (Milner, M.B, 2015)

3. ด้านสื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มี 7 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ เนื่องมาจากสื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา มีความจำเป็นและสำคัญสำหรับการจัดการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การนำเสนอสื่อ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมนำไปสู่ความเข้าใจและสามารถเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษาต้องทันสมัยและน่าสนใจ ใช้ได้ง่าย และสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียน โดยเฉพาะสื่อและอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียนและสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ จำแนกตามระดับ/ประเภทการศึกษาด้วยการมีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการผลิตสื่อ สื่อวิดิทัศน์ ที่มีคุณภาพมาตรฐานส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในชุมชน ผ่านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีมาตรฐานและหลากหลาย

เช่น ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ชุมชน พิพิธภัณฑ์ สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตแต่ละกลุ่มเป้าหมายและบริการได้อย่างทั่วถึง และผลิตสื่อที่สามารถเชื่อมโยงผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย หลากหลาย เข้าถึงได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

4. ด้านรูปแบบวิธีการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า มี 8 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ เนื่องมาจากการศึกษายุคใหม่นั้นมีความแตกต่างไปจากการศึกษายุคก่อนซึ่งเน้นที่ตัวครูผู้สอน แต่ระบบการศึกษายุคใหม่เน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่จึงแตกต่างไปจากเดิม จึงเกิดคำว่า “ปฏิรูปการเรียนรู้” ซึ่งนำไปสู่กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย การใช้อุปกรณ์เครื่องมือประกอบ รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่นี้ ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และต้องเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น รูปแบบวิธีการเรียนการสอนจึงให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ค้นคว้าศึกษาด้วยตนเอง ส่วนครูเป็นผู้ที่ช่วยให้เป็นไปโดยราบรื่น และเพิ่มเติมในส่วนที่ขาด สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hurst, D ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างขีดความสามารถในการปรับตัวในการศึกษาการจัดการบัณฑิตออนไลน์มากขึ้น ผลการวิจัยพบว่า การสร้างความสามารถในการปรับตัวซึ่งเป็นความสามารถหลักที่อาจช่วยแก้ไขช่องว่างความรู้ทักษะที่รับรู้ได้ โดยใช้ตัวอย่างการศึกษาออนไลน์ อธิบายว่าการพัฒนาความสามารถในการปรับตัวนั้น สามารถพัฒนาได้อย่างไร ในบริบทของหลักสูตร MBA ออนไลน์สะท้อนทักษะที่จำเป็นโดยตรงในสถานที่ทำงานในปัจจุบันมากขึ้น สิ่งที่นายจ้างมองว่า เป็นช่องว่างทักษะในหมู่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและแนะนำเทคนิคในการสร้างขีดความสามารถในการปรับตัวที่อาจช่วยสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาบัณฑิตที่พร้อมทำงานในอนาคต กระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญและผลการทำงานร่วมกัน กระบวนการและผลลัพธ์หลัก ๆ เกี่ยวกับมิติของประสิทธิภาพการปรับตัวซึ่งเป็นตัวแปรหลักขึ้นอยู่กับที่สามารถคาดการณ์ได้จากความสามารถในการปรับตัวแนวคิดเกี่ยวกับ “ขีดความสามารถในการปรับตัว” ในฐานะโครงสร้างที่สำคัญและยั่งยืนซึ่งประกอบด้วย ทักษะที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาภายใต้บริบทของหลักสูตรการศึกษาทางธุรกิจออนไลน์ระดับบัณฑิตศึกษาในอนาคต (Hurst, D, 2017)

5. ด้านผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มี 17 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ผู้รับผิดชอบที่อาจไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอดโดยตรง ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาที่ตนรับผิดชอบให้เป็นไปโดยเรียบร้อย นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และยังจำเป็นต้องมีบุคลากรทางการศึกษาอื่นร่วมด้วยที่ต้องอำนวยความสะดวกและเป็นฝ่ายที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนและผู้เรียนบรรลุเป้าหมายมากขึ้น ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ มีความสามารถในการพัฒนาการศึกษา การกำหนดยุทธศาสตร์การศึกษา และต้องเป็นผู้ดำเนินถึงผลลัพธ์เป็นสำคัญ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ระบบบริหารงานบุคคลของครู

อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ โดยมีระบบการสรรหาแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ความรู้ ความสามารถประสบการณ์การจัดการเรียนการสอน การบริหาร การศึกษา และความสำเร็จในวิชาชีพ ผู้บริหารต้องผ่านการประเมินทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานตำแหน่ง และวิทยฐานะ (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2560)

6. ด้านเงินทุนสนับสนุน ผลการวิจัยพบว่า มี 9 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการศึกษามีความจำเป็นในการใช้งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการพัฒนาผู้เรียน และผู้สอน ตลอดจนจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนแต่งบประมาณที่ได้รับส่วนใหญ่จะมาจากการสนับสนุนการจัดการศึกษาของรัฐบาล ซึ่งงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากภาครัฐ ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาผู้เรียน จะเน้นเป็นงบประมาณซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเป็นส่วนใหญ่ คือ เงินเดือนและค่าจ้าง ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลได้จ่ายเงินอุดหนุนรายหัว ซึ่งบางครั้งไม่สอดคล้องกับความขาดแคลนของโรงเรียนที่มีจำนวนผู้เรียนน้อย จึงได้มีการขอรับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญในการที่จะสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรที่ส่งเสริมการศึกษาได้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yamada, R ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาระดับอุดมศึกษาของญี่ปุ่น: นโยบายและปัญหาในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงล่าสุดในนโยบายการอุดมศึกษาของญี่ปุ่นและวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อสถาบันอุดมศึกษา สันนิษฐานว่าในศตวรรษที่ 21 กองกำลังทางเศรษฐกิจจะต้องการการผลิตความรู้ใหม่และการพัฒนาบุคลากรผ่านมหาวิทยาลัยมากขึ้น ไม่มีรัฐบาลใดที่จะสามารถดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมเพื่อการศึกษาที่สูงขึ้น โดยไม่ต้องจัดหาเงินทุนจำนวนมาก ญี่ปุ่นก็เผชิญกับความท้าทายเช่นเดียวกัน ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในญี่ปุ่นจะยังคงเผชิญกับการจัดหาเงินทุนที่จำกัด และปัญหาความรับผิดชอบจะยังคงปรากฏ อย่างไรก็ตามเนื่องจากภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจในปีที่ผ่านมาได้กลายเป็นร้ายแรงค่าใช้จ่ายในการศึกษาของครัวเรือนที่เกินกำลังการผลิตที่มีอยู่ ซึ่งระดับของค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาที่จัดสรรให้กับการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศญี่ปุ่นได้รับการยกระดับมาตรฐานขององค์กร เพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ประเทศอื่น ๆ (Yamada, R, 2014)

7. ด้านสถานที่ศึกษาบรรยากาศแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า มี 9 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษาและบรรยากาศแวดล้อมในการจัดการศึกษายังมีความจำเป็นสำคัญในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะตัวอาคารเรียนยังเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษา จึงเป็นส่วนที่

ขาดไม่ได้ ทั้งนี้ห้องเรียนอาจจะต้องยืดหยุ่นได้ ผู้เรียนสามารถจับกลุ่ม ล้อมวงได้ รวมถึงสามารถใช้พื้นที่ภายในบริเวณสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาจัดเป็นพื้นที่ที่สามารถเรียนรู้ได้ ส่วนครูก็ต้องรับผิดชอบในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Charalambidis, D ได้ศึกษาเรื่อง ICT ในห้องเรียนในอนาคตและการสอน: การเตรียมผู้ใช้ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปฏิบัติงานความรู้คือบุคคลที่เพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรโดยการประมวลผลข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อสร้างข้อมูลใหม่และความรู้ที่สามารถใช้เพื่อกำหนดและแก้ไขปัญหา ห้องเรียนในอนาคตคือ แหล่งกำเนิด (สำหรับนักเรียน) และพื้นที่ปฏิบัติการ (สำหรับครู) ของผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ เป็นวิสัยทัศน์ของการเรียนรู้และการสอนด้วยการใช้เครื่องมือสารสนเทศการสื่อสารและเทคโนโลยี (ICT) เพื่อให้นักเรียนมีทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 เช่นความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลและสังคมการคิดเชิงวิพากษ์ความสามารถเชิงดิจิทัล ความสามารถในการสื่อสารจากมุมมองของครุมนต้องการความเข้าใจและการใช้เครื่องมือไอซีทีอย่างสร้างสรรค์ ความสามารถขององค์กรและการบริหาร การใช้สถานการณ์การสอนที่ทันสมัย วิธีการประเมินที่ใช้งานง่ายและทัศนคติ “ การสอนโดยตัวอย่าง ” ส่วนใหญ่ทั้งหมด การสร้างห้องเรียนในอนาคตนั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการส่งมอบคนที่มีความสามารถและมีประสิทธิภาพให้กับสังคมคนที่จะเป็นผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่สำคัญในโลกที่แสงหวานนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อที่จะดำเนินการต่อไปทางสังคมวิทยาศาสตร์เศรษฐกิจและอื่น ๆ ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับเหตุผลที่ว่าครูประจำชั้นในอนาคตจึงควรมีทักษะการสอนที่พัฒนาในศตวรรษที่ 21 ให้กับนักเรียนและพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่องให้กับตัวเอง (Charalambidis, D, 2014)

8. ด้านผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า มี 22 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้เรียนเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ เป็น การเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การปรับเปลี่ยนความรู้และพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา โดยมีปรัชญาพื้นฐานสำคัญคือ “ทุกคนต้องเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษา และการศึกษาต้องจัดสำหรับคนทุกคน” ผู้เรียนจึงต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้กล่าวถึง การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะตรงตามมาตรฐานการศึกษาชาติ สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 และพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา โดยต้องได้รับการพัฒนารอบด้านตามวัยอย่างมีคุณภาพ และได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีทักษะชีวิต มีพฤติกรรมการบริโภคที่ถูกต้องเหมาะสม มีภูมิคุ้มกันและมีคุณธรรม จริยธรรม ผู้เรียน

ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพทั้งความรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานรวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

9. ด้านนโยบายการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มี 15 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ เนื่องมาจากในการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ นั้น รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศที่เชื่อมโยงกับมิติต่าง ๆ เพื่อสร้างศักยภาพของคนไทยให้เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีความพร้อมในการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้ นโยบายการศึกษาต้องมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับชาติ ระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติ จนถึงระดับสถานศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และการจัดทำนโยบายในระดับพื้นที่ต้องมาจากปัญหาและความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน และสังคม รวมทั้งระบบการติดตามประเมินผลมีความชัดเจน นำผลไปพัฒนาปรับปรุงให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Benade, L ได้ศึกษาเรื่อง การตอบสนองต่อนโยบายการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรียกร้องความต้องการผลการวิจัยพบว่า การใช้พื้นที่ใหม่ที่มีความยืดหยุ่นให้เต็มศักยภาพคือ การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการสอนของครู หากไม่มีการบันทึกการสอนอย่างเพียงพอเกี่ยวกับการสอนครูผู้สอนจะเริ่มต้นด้วยการปฏิบัติกฎระเบียบเท่านั้น นโยบายระดับชาติและระดับท้องถิ่นมีจุดประสงค์ เพื่อสร้างพื้นที่การเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นและการพัฒนาครูที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเช่นนั้น และเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนพัฒนาสอดคล้องกับเศรษฐกิจและความรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตามกระบวนการนโยบายไม่ได้สะท้อนความสัมพันธ์ที่เรียบง่ายจากทั่วโลกไปยังท้องถิ่น การโต้แย้งนี้เกิดขึ้นนี้โดยให้มุมมองที่สำคัญเกี่ยวกับวาระนโยบายระดับโลกที่มีอิทธิพลต่อระดับท้องถิ่น วิธีการบางอย่างที่คนในท้องถิ่นสามารถมีอิทธิพลต่อโลกจะได้รับการตั้งทฤษฎีและแสดงโดยการตรวจสอบหลักฐานการศึกษา มีการอ้างอิงโดยเฉพาะกับมิติเชิงกลยุทธ์ของการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเน้นนโยบายที่กว้างขวางในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Benade, L, 2017)

การประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) พบว่า การประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 9 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรเนื้อหาสาระในการศึกษา 2) ด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ 3) ด้านสื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา 4) ด้านรูปแบบวิธีการเรียนการสอน 5) ด้านผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา 6) ด้านเงินทุนสนับสนุนการศึกษา 7) ด้านสถานที่บรรยากาศแวดล้อม

8) ด้านผู้เรียน และ 9) ด้านนโยบายการศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านรูปแบบวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียนและด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ และด้านผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ทั้งนี้ ด้านรูปแบบวิธีการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรก เพราะการจัดการเรียนรู้ต้องใช้วิธีการใหม่ ๆ พัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงโดยบูรณาการระหว่างแพลตฟอร์มออนไลน์ในการเรียนรู้ที่มีการผสมผสานมากยิ่งขึ้น การจัดการเรียนรู้ต้องมีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนมีพัฒนาการรอบด้าน ส่วนด้านผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด อันดับรองลงมา ทั้งนี้ผู้เรียนต้องมีจิตอาสาและมีจิตสาธารณะ ผู้เรียนต้องมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ และด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด เป็นอันดับ 3 เพราะครูผู้สอนมีความสามารถในการกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนด้วยตนเอง ครูผู้สอนเป็นต้นแบบที่ดีในการพัฒนาตนเองให้มีทักษะการเรียนรู้ ครูผู้สอนมีจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่วนด้านผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับในระดับมาก เพราะผู้บริหารต้องเป็นบุคคลที่มีความโปร่งใส ยุติธรรม ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและคอมพิวเตอร์ เพื่อนำไปใช้บริหารจัดการให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพันธ์ ภาชนะ ได้ศึกษาเรื่อง อนาคตภาพการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2558 - 2567) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการศึกษาระดับมัศึกษามีจำนวนครูที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครูส่วนใหญ่มีแนวโน้มใช้เนื้อหาตามหนังสือมากกว่าอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารภายใต้ 4 กลุ่มงาน คือ วิชาการ บุคคล งบประมาณ และ บริหารทั่วไป เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มี จำนวน 42 เขต มีไม่ครบทุกจังหวัด และยังไม่เป็นนิติบุคคล ส่วนนโยบายการจัดการ ศึกษายังคงมุ่งเน้นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ต้องการให้ผู้เรียนที่มีศักยภาพในระดับสากล แต่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทย 2) อนาคตภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558 – 2567) ครูควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน หลักสูตรควรมีบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไม่แยกส่วนวิชาพื้นฐาน ลดเวลาในชั้นเรียน เพิ่มเวลาในการเผชิญโลกความเป็นจริง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผลลัพธ์เป็นสำคัญ ผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนหรือผู้เอื้ออำนวย ด้านสารสนเทศ เขตพื้นที่การ ศึกษามัธยมศึกษา จะมีการกระจายอำนาจบริหารงานทุกด้านจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มายังเขตพื้นที่โดยตรง มีการลดลำดับขั้นการสั่งการเป็นองค์กรแนวราบ เป็นแม่แบบนโยบายการจัดการศึกษากำหนดนโยบาย 4 ช่วงเวลา (1 ปี/3 ปี/6 ปี/12 ปี) ตามระดับชั้นการศึกษา ยังยืนต่อเนื่อง เชื่อมต่อการ

ประณการศึกษาและปลอดการเมืองอย่างแท้จริง 3) การบริหารจัดการอนาคตภาพการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2558 - 2567) ใช้มิติการบริหารจัดการ
5 มิติได้แก่ แนวคิด รูปแบบการบริหาร หลักการ วิธีการ และเงื่อนไข ประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และโลกาภิวัตน์ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนด
นโยบายการศึกษา หลักการการบูรณาการและผสมผสานรูปแบบการบริหารจัดการ วิธีการการ
บริหารแบบบูรณาการ และเงื่อนไขจากอนาคตภาพ ผลการประเมินความคิดเห็นความ
เหมาะสมและความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการอนาคตภาพการศึกษาระดับพื้นฐานในระดับ
มัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2558 - 2567) ในภาพรวมความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก
ที่สุด ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก (จักรพันธ์ ภาชนะ, 2558)

สรุป

จากการศึกษาวิจัยเรื่องอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใน
ทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) โดยการแบ่งการวิจัยเป็น 3 ระยะ ในระยะที่ 1 การศึกษา
แนวทางการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) ส่วน
ในระยะที่ 2 การศึกษาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า
(พ.ศ. 2562 - 2571) และในระยะที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพ
การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) โดยศึกษา
ผ่านวัตถุประสงค์ พอสรุปได้ดังนี้ การพัฒนาอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) พบว่า ความเป็นไปได้ในการพัฒนาอนาคตภาพ
การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 9 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรเนื้อหาสาระใน
การศึกษา 2) ด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ 3) ด้านสื่อและอุปกรณ์
สำหรับการศึกษา 4) ด้านรูปแบบวิธีการเรียนการสอน 5) ด้านผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่
สนับสนุนการศึกษา 6) ด้านเงินทุนสนับสนุนการศึกษา 7) ด้านสถานที่บรรยากาศแวดล้อม
8) ด้านผู้เรียน และ 9) ด้านนโยบายการศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ
ด้านรูปแบบวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียนและด้านครูผู้สอนหรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอด
เนื้อหาสาระ และด้านที่มีความเป็นไปได้ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือ ด้าน
ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ด้านรูปแบบวิธีการเรียนการสอน ซึ่งมี
ค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรก อาจ จะเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ต้องใช้วิธีการใหม่ ๆ และพัฒนาให้
ทันกับการเปลี่ยนแปลงโดยบูรณาการระหว่างแพลตฟอร์มออนไลน์ในการเรียนรู้ที่มีการ
ผสมผสานมากยิ่งขึ้น การจัดการเรียนรู้ต้องมีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่หลากหลาย เน้นการ
จัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนการสอนต้องให้ผู้เรียนเรียนรู้ มี

พัฒนาการให้รอบด้าน จากการศึกษาการวิจัยทำให้ทราบอนาคตภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2562 - 2571) เป็นแนวทางสำหรับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพช่วยให้สามารถวางแผนพัฒนาและสามารถเตรียมการแก้ไขปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ระดับนโยบาย สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาการจัดการ ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เพื่อการพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาของชาติ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาที่ควรพัฒนา คือ ด้านนโยบายการศึกษา มีประเด็นที่ควรพัฒนา คือ สถานศึกษามีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม นโยบายด้านการศึกษาต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการสร้างความเสมอภาค และนโยบายการจัดการศึกษาต้องเอื้อต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ รองลงมา คือ ด้านสื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา มีประเด็นที่ควรพัฒนา คือ สื่อและอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นที่เพียงพอ มีสื่อที่ผลิตและพัฒนาอุปกรณ์จากวัสดุในท้องถิ่น ด้านสถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม ประเด็นที่ควรพัฒนา คือ มีสนามกีฬาที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติหรือห้องสำหรับใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสม ด้านเงินทุนสนับสนุน ประเด็นที่ควรพัฒนา การจัดงบประมาณให้สอดคล้องกับสภาพจริง โดยให้มีผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และด้านเนื้อหาสาระ ประเด็นที่ควรพัฒนา คือ เนื้อหาหลักสูตรต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนตามโปรแกรมที่เลือกเรียน เนื้อหาสาระในรายวิชาควรมาจากความต้องการของท้องถิ่นหรือผู้เรียน และมีการจัดทบทวนเพื่อให้มีความทันสมัย

1.2 ระดับปฏิบัติ ได้แก่ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการขับเคลื่อนหรือเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะช่วยให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแน่นอน ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นให้นักเรียนเป็นคนดี มีจิตสาธารณะ แล้วจึงมาพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถเป็นส่วนใหญ่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยด้านนโยบายการศึกษาสู่การปฏิบัติของระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้ได้แนวทางในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 ควรมีการวิจัยอนาคตภาพการบริหารจัดการทรัพยากรการศึกษา

- 2.3 ควรมีการวิจัยรูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในอนาคต
- 2.4 ควรมีการวิจัยและพัฒนาต้นแบบการบริหารและการจัดการคุณภาพของสถานศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2.5 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพจริงของผู้เรียนและสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จักรพันธ์ ภาชนะ. (2558). อนาคตภาพการบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2558-2567). ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ดวง อันทะไชย. (2558). *แผนและขั้นตอน การปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา*. เรียกใช้เมื่อ 25 พฤษภาคม 2561 จาก www.reo11.go.th/fdownload/2017912111539.pdf
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2557). *โครงการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน (พ.ศ. 2557-2560) สะท้อนปัญหาและทางออกต่อโจทย์ปฏิรูปการศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี.
- _____. (2559). *ร่างกรอบทิศทางการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2575*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2560). *บทบาทการศึกษากับการก้าวสู่ยุคประเทศไทย 4.0*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2556). *ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2555 บทสรุปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย*. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Benade, L. (2017). *Responding to 21st Century Learning Policy Demands*. Retrieved May 12, 2019, from https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-981-10-3782-5_8
- Charalambidis, D. (2014). *ICT in the Future Classrooms and Teaching: Preparing the Knowledge Workers of the 21st Century*. Retrieved May 12, 2019, from https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-662-44722-2_7.

- Coffland, D.A. (2015). *The 21st Century Mathematics Curriculum: A Technology Enhanced Experience*. Retrieved May 12, 2019, from https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-02573-5_17
- Hurst, D. (2017). *Building Adaptive Capacity in Online Graduate Management Education*. Retrieved May 12, 2019, from https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-62776-2_20.
- Milner, M.B. (2015). *Technology-Enhanced Teacher Education for 21st Century: Challenges and Possibilities*. Retrieved May 12, 2019, from https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-02573-5_8
- Yamada, R. (2014). *Japanese Higher Education: Policies and Future Issues*. Retrieved May 12, 2019, from https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-981-4585-81-1_2.